

Sygn. akt: I C 365/18 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2018r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia SR Tomasz Cichocki
Protokolant:	p. o. sekr. sąd. Edyta Leśnik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 września 2018 r. w K.

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko A. K.

o zapłatę

I. powództwo oddała w całości ;

II. zasądza od powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz pozwanego A. K. kwotę 287,00zł (dwieście osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód (...) Sp. z o.o. w W. wniósł w elektronicznym postępowaniu upominawczym o zasądzenie od pozwanego A. K. kwoty 1.275,00 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie za okres od dnia 08.12.2016r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. Podniósł, że zawarł z pozwanym Umowę P. Odnawialnej z dnia 04.10.2016r. i na jej podstawie Umowę (...) z dnia 05.11.2016r. W oparciu o w/w umowy powód dokonał wypłaty pożyczki pozwanemu. Pozwany nie wywiązał się z warunków określonych w w/w umowach i nie dokonał zwrotu pożyczki, co spowodowało powstanie wymagalnego zadłużenia. Na dochodzoną pozewem kwotę 1.275 zł składa się kwota 1.000 zł tytułem niezwróconego kapitału pożyczki oraz kwota 275 zł tytułem prowizji i opłat.

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie, nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 21.12.2017 r. w sprawie VI Nc-e (...) uwzględnił powództwo w całości.

Pozwany A. K. wniósł w terminie sprzeciw od w/w nakazu zapłaty, domagając się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia kosztów procesu. Pozwany zakwestionował roszczenie dochodzone pozewem co do samej zasadności jak i co do wysokości.

Po wniesieniu sprzeciwu powód wskazał dodatkowo, że pozwany przy zawieraniu w/w umów skorzystał z portalu internetowego (...). Podkreślił, że zarówno do aplikowania o udzielenie pożyczki w (...) Sp. z o.o. w W., jak i do zawarcia umów konsumenckich pożyczek pieniężnych za pośrednictwem strony internetowej (...) dochodzi w pełni zdalnie, tj. w trybie on-line, za pośrednictwem łącza teleinformatycznego, bez przesyłania dokumentacji w formie papierowej, jak również bez składania własnoręcznych podpisów na dokumentach w formie papierowej. Podniósł również, że

historia wpływów i wydatków finansowych wnoszącego oraz tożsamość danych osobowych posiadacza rachunku bankowego, wskazanego do wypłaty pożyczki, została z pozytywnym rezultatem sprawdzona przy użyciu aplikacji (...).

Pozwany w odpowiedzi zaprzeczył, aby zawierał z powodem umowę pożyczki na warunkach wskazanych w pozwie, czy choćby składał wniosek o udzielenie takiej pożyczki. Zakwestionował również okoliczność przekazania przez powoda na jego rzecz kwoty pożyczki. Podniósł, że na dowód istnienia dochodzonej wiarytelności powód przedstawił blankietowe wydruki umów pożyczek, nieopatrzone podpisami stron. Ponadto wskazał, że projekty umów załączone przez powoda pozostają bez związku ze sobą. Powód załączył Umowę Pożyczki nr (...) do Umowy Pożyczki (...) nr (...) z dnia 05.11.2016r. oraz Ramową Umowę Pożyczki nr (...) z dnia 30.09.2016r. Brak jest zgodności zarówno w zakresie numeracji umów, jak i dat ich zawarcia. Powód nie przedstawił również umowy pożyczki odnawialnej z dnia 05.11.2016r. Ponadto powód w pozwie powołał się na umowę pożyczki odnawialnej z dnia 04.10.2016r., jednak takiej umowy nie przedłożył. Pozwany podniósł także zarzuty co do wysokości roszczenia, wskazując że jest ono zawyżone. Pozwany zgodnie z umową pożyczki miał być obciążony kwotą prowizji w wysokości 275,00 zł. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania pożyczki wynosiła 1.821,796%. Zastrzeżona prowizja w rzeczywistości spełniała rolę ukrytego oprocentowania pożyczki. Takie zachowanie należy rozpatrywać w kontekście stosowania przez powoda klauzul abuzywnych.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W ocenie Sądu w okolicznościach sprawy powództwo nie może być uwzględnione.

Żądanie strony powodowej znajduje swoją podstawę prawną w art. 720 k.c., zgodnie z którym pożyczka jest umową, na podstawie której dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego przedmiot pożyczki, a biorący zobowiązuje się zwrócić przedmiot pożyczki w pieniądzu o tej samej wielkości lub w rzeczach tego samego gatunku i takiej samej jakości.

Pozwany w toku sprawy stanowczo zaprzeczył jakoby zawierał z powodem umowę pożyczki na warunkach wskazanych w pozwie lub składał wniosek o udzielenie takiej pożyczki. Zakwestionował również okoliczność przekazania przez powoda na jego rzecz kwoty pożyczki.

Należało zatem mieć na uwadze, że stosownie do art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Ciężar dowodu w rozumieniu cytowanego przepisu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów, albowiem po myśli art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Reguła ta nie może być pojmowana w ten sposób, że ciąży on zawsze na powodzie, gdyż w zależności od rozstrzyganych w procesie kwestii, ciężar dowodu co do pewnych faktów będzie spoczywał na powodzie, co do innych z kolei na pozwanym (tak SN w wyroku z 03.10.1969 r., II PR 313/69, OSNC 1970, nr 9, poz. 147). Należy jednak mieć na względzie, iż ciężar dowodu spoczywa na tym, kto twierdzi, a nie na tym, kto zaprzecza określonym faktom (ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat). Jest to o tyle zrozumiałe, iż nie sposób obciążać określonej strony ciężarem dowodzenia wystąpienia okoliczności negatywnych (vide - wyrok SN z dnia 18 lutego 2010 r., II CSK 449/09).

W świetle powyższego należy przyjąć, iż to rolą powoda było wykazanie, że pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy pożyczki o określonej treści, oraz że należność dochodzona w rozpoznawanej sprawie wynika z tej umowy. Powód był w toku postępowania reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika i nic nie stało na przeszkodzie, aby sprostą temu obowiązki.

W ocenie Sądu zebrany materiał dowodowy nie pozwalał na uznanie, że strona powodowa ciężarowi temu podołała.

Powód, celem wykazania okoliczności zawarcia umowy pożyczki z pozwanym, przedłożył poświadczony za zgodność z oryginałem wydruki Umowy Pożyczki nr (...) z dnia 05.11.2016r. do Umowy Pożyczki (...) nr (...) z dnia 05.11.2016r. (k. 24) oraz Ramowej Umowy Pożyczki nr (...) z dnia 30.09.2016r. (k. 25-32). W/w umowy miały zostać zawarte pomiędzy powodem (...) Sp. z o.o. w W. a pozwanym A. K., brak jest jednak pod nimi podpisów stron. Na okoliczność tą,

jako świadcząca o niezawarciu w/w umów, wskazywała strona pozwana. Zdaniem Sądu sam brak podpisów pod w/w umowami nie przesądza o tym, że nie zostały one zawarte. Należy bowiem zauważyć, że w świetle okoliczności sprawy, wskazane umowy należałoby zakwalifikować jako kredyt konsumencki zawierany na odległość w rozumieniu art. 5 pkt 13 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2011 r. Nr 126, poz. 715) oraz art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2014 r. poz. 827).

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 złotych albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki (art. 3 ust. 2 pkt 1). Przez kredyt konsumencki zawierany na odległość rozumie się umowę o kredyt konsumencki zawieraną z konsumentem bez jednoczesnej obecności obu stron, przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość (art. 5 pkt 13). Umowa o kredyt konsumencki powinna być zawarta w formie pisemnej, chyba że odrębne przepisy przewidują inną szczególną formę (art. 29 ust. 1). W przypadku umowy kredytu konsumenckiego zawartej na odległość, ustawodawca na kanwie art. 2 ust. 1 ustawy o prawach konsumenta przewidział, że może być ona zawarta z wyłącznym wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumiewania się na odległość.

Wynika z powyższego, iż zawarcie umowy kredytu konsumenckiego nie wymaga zachowania formy pisemnej i co do zasady umowa taka może być zawarta również za pomocą środków porozumiewania się na odległość. Brak podpisu pozwanego pod w/w umowami nie może zatem świadczyć o tym, że między stronami nie doszło do ich zawarcia. Jednakże w świetle postawy procesowej pozwanego, który konsekwentnie przeczył, aby strony zawarły w/w umowy, powód był obowiązany w toku tego postępowania wykazać w jakikolwiek inny sposób, że pozwany złożył oświadczenie woli wyrażające zgodę na zawarcie Umowy Pożyczki nr (...) z dnia 05.11.2016r. do Umowy Pożyczki (...) nr (...) z dnia 05.11.2016r., bądź też Ramowej Umowy Pożyczki nr (...) z dnia 30.09.2016r.

W ocenie Sądu strona powodowa okoliczności powyższej nie wykazała.

W szczególności powód nie przedłożył Umowy Pożyczki (...) nr (...) z dnia 05.11.2016r., w oparciu o którą miała zostać zawarta przedłożona Umowy Pożyczki nr (...) z dnia 05.11.2016r. Wobec powyższego nie jest nawet możliwe ustalenie tego w jaki sposób pozwany miał wyrazić zgodę na zawarcie Umowy Pożyczki nr (...) z dnia 05.11.2016r.

W przypadku Ramowej Umowy Pożyczki nr (...) z dnia 30.09.2016r. jej zawarcie miało nastąpić poprzez utworzenie przez pożyczkobiorcę konta internetowego za pośrednictwem strony internetowej (...) lub (...) lub aplikacji mobilnej (§ 1 pkt 10 i 31 (...), § 3 ust.1 (...)). W toku tworzenia konta internetowego pożyczkobiorca był zobowiązany podać swoje prawdziwe dane osobowe, jak również dane rachunku bankowego, którego jest posiadaczem lub współposiadaczem. Na zakończenie procesu tworzenia konta internetowego miała nastąpić weryfikacja pożyczkobiorcy poprzez dokonanie opłaty weryfikacyjnej (§ 4 ust. 2 i 3 (...)). W celu otrzymania pożyczki pożyczkobiorca musiał dodatkowo złożyć wniosek o pożyczkę za pośrednictwem strony internetowej (...) lub (...) lub aplikacji mobilnej (§ 1 pkt 31 (...) i § 5 (...)).

Z powyższych zapisów wynika, że zawarcie Ramowej Umowy P. następowało poprzez utworzenie przez pożyczkobiorcę konta internetowego za pośrednictwem strony internetowej (...) lub (...) lub aplikacji mobilnej. Do zakończenia procesu tworzenia konta internetowego konieczne było natomiast dokonaniu przez pożyczkobiorcę opłaty weryfikacyjnej. Strona powodowa nie przedłożyła żadnych dowodów, z których wynikałoby, że pozwany taką opłatę uiszczył. Co istotne, zawarcie Ramowej Umowy P., nie było jednoznaczne z otrzymaniem pożyczki. Do tego konieczne było jeszcze złożenie przez pożyczkobiorcę stosownego wniosku za pośrednictwem strony internetowej (...) lub (...) lub aplikacji mobilnej. Strona powodowa nie zaferowała żadnych dowodów, z których wynikałoby, że pozwany taki wniosek złożył.

Należy również zauważyć, że materiał dowodowy przedłożony przez stronę powodową w postaci Umowy Pożyczki nr (...) z dnia 05.11.2016r. do Umowy Pożyczki (...) nr (...) z dnia 05.11.2016r. oraz Ramowej Umowy Pożyczki nr (...) z dnia 30.09.2016r., nie koresponduje z twierdzeniami podnoszonymi przez tę stronę w pozwie. Powód wskazał bowiem

w treści pozwu, że udzielił pozwanemu pożyczki w oparciu o Umowę Pożyczki z dnia 05.11.2016r. zawartą na podstawie Umowy P. Odnawialnej z dnia 04.10.2016r. Strona powodowa jednak obu w/w umów nie przedłożyła. W ocenie Sądu nie można bowiem uznać, że wskazana w pozwie Umowa Pożyczki z dnia 05.11.2016r. zawarta na podstawie Umowy P. Odnawialnej z dnia 04.10.2016r. jest tożsama z Umową Pożyczki nr (...) z dnia 05.11.2016r. do Umowy Pożyczki (...) nr (...) z dnia 05.11.2016r.

Brak jest wreszcie jakiegokolwiek związku pomiędzy dwiema przedłożonymi przez powoda umowami. Z Umowy Pożyczki nr (...) z dnia 05.11.2016r. do Umowy Pożyczki (...) nr (...) z dnia 05.11.2016r., wynika jednoznacznie, że miała zostać ona zawarta w oparciu o regulacje przewidziane w Umowie Pożyczki (...) nr (...) z dnia 05.11.2016r., nie zaś w oparciu o Ramową Umowę Pożyczki nr (...) z dnia 30.09.2016r.

Powód podnosił także, że przekazał na rachunek pozwanego kwotę pożyczki w dniu 07.11.2016r. Przedłożony jednak na tą okoliczność wydruk (k. 23) posiada znikomą wartość dowodową, albowiem nie pochodzi on od instytucji bankowej prowadzącej rachunek pożyczkodawcy. Na wydruku tym widnieje logo podmiotu trzeciego (...) Sp. z o.o. w W., brak jest tam natomiast informacji pozwalających na powiązanie dokonywanego przelewu, z jakąkolwiek z umów, o których była mowa powyżej. Na wydruku wskazany został numer rachunku bankowego, na który miał być dokonany przelew. Strona powodowa w toku procesu twierdziła wprawdzie, że dokonała weryfikacji danych osobowych posiadacza w/w rachunku bankowego, przy użyciu aplikacji (...), jednakże nie przedłożyła na tą okoliczność żadnych dowodów. Co istotne pozwany w toku sprawy zdecydowanie zaprzeczył, jakoby otrzymał kiedykolwiek od (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 1.000 zł. Mając na uwadze powyższe należało uznać, że powód nie wykazał również, aby przelał na rzecz pozwanego jakiegokolwiek środki pieniężne.

Należy także zauważyć, że stosownie do art. 321 § 1 k.p.c., sąd związany jest żądaniem zgłoszonym przez powoda w pozwie. Nie może zatem wbrew żądaniu powoda (art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c.) zasądzić czegoś jakościowo innego albo w większym rozmiarze czy też na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powoda. Związanie sądu granicami żądania obejmuje nie tylko związanie co do samej wysokości żądania. Żądanie powództwa określa bowiem nie tylko jego przedmiot, lecz również jego podstawa faktyczna. W związku z tym zasądzenie sumy pieniężnej, mieszczącej się wprawdzie w granicach kwotowych powództwa, lecz z innej podstawy faktycznej, stanowi orzeczenie ponad żądanie (vide - wyrok SN z dnia 18 marca 2005 r., II CK 556/04, wyrok SN z dnia 7 listopada 2007 r., II CSK 244/07).

W rozpoznawanej sprawie powód jako podstawę faktyczną żądania pozwu wskazywał treść łączącego strony stosunku zobowiązaniowego w postaci umowy pożyczki. Podstawa faktyczna powództwa nie została zmieniona do chwili wyrokowania. Skoro zatem na podstawie materiału dowodowego sprawy Sąd doszedł do przekonania, iż powód nie udowodnił zawarcia z pozwanym umowy pożyczki, to powództwo podlegałoby oddaleniu nawet przy przyjęciu, że rzeczywiście na rachunek pozwanego została przekazana kwota odpowiadająca żądaniu pozwu co do wysokości.

Mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności Sąd oddalił powództwo jako nieudowodnione. Zważywszy z kolei na podstawę oddalenia powództwa zbędnym było dokonywanie oceny wskazywanej w pozwie umowy pod kątem zgodności jej postanowień z zasadami współżycia społecznego, abuzyjności czy ewentualnego obejścia zakazu ustanowionego w art. 359§2¹ k.c.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 §1 i 3 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy. O kosztach zastępstwa procesowego rozstrzygnięto na podstawie § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800).